

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет інформаційних технологій та управління
Кафедра управління

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

«09» 09 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА МОДУЛЯ
ЛІДЕРСТВОСЛУЖІННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ

для студентів

спеціальності

081 Право

освітнього рівня

першого (бакалаврського)

освітньої програми

081.00.01 Право

Київ - 2020

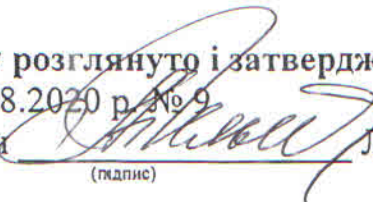
Укладач:

Рябець Катерина Анатоліївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри управління Факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Рябець Катерина Анатоліївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри управління Факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри управління
Протокол від 31.08.2020 р. № 9

Завідувач кафедри Л.М. Ільїч
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньо-професійної програми "Право")
(назва освітньої програми)

31.08.2020 р.
Керівник освітньої програми Н.А.Сергієнко
(підпис)

Робочу програму перевірено

31.08.2020 р.
Заступник директора/декана І.Ю. Мельник
(підпис)

Пролонговано:

- на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____
- на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____
- на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____
- на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Університетські студії		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	2/60	2/60
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів з розподілом	2	
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	28	8
Модульний контроль	4	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	28	52
Форма семестрового контролю	Залік	Залік
Змістовий модуль «Лідерствослужіння»		
Курс	1	1
Семестр	1	1
Обсяг кредитів	1	1
Обсяг годин, в тому числі:	30	30
Аудиторні	14	4
Модульний контроль	2	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	14	26
Форма семестрового контролю	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у студентів соціальної відповідальності та системи спеціальних знань у галузі лідерства, розуміння концептуальних основ лідерства служіння; набуття умінь, необхідних для лідера, розвиток лідерських якостей.

Завданнями дисципліни є оволодіння такими компетентностями:

ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК9	Здатність працювати в команді.
ЗК10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

3. Результати навчання за дисципліною

Студент має **знати та розуміти, вміти:**

ПРН4	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
ПРН5	Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
ПРН6	Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.
ПРН17	Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт				
			Аудиторна				Самостійна роб.
			Лекції	Семінари	Практичні	МКР	
Змістовий модуль 1. Лідерствослужіння							
1	Знайомство	4	-	-	2	-	2
2	Університет та його роль у розвитку лідерства	4	-	-	2	-	2
3	Лідерство	4	-	-	2	-	2
4	Служіння як основний вид діяльності лідера	4	-	-	2	-	2
5	Створення команди та особливості командної роботи	4	-	-	2	-	2
6	Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння	4	-	-	2	-	2
7	Лідерський спадок	4	-	-	2	-	2
8	Модульний контроль	2	-	-	-	2	-
	Разом	30	-	-	14	2	14

Тематичний план для заочної форми навчання

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт				
			Аудиторна				Самостійна роб.
			Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні Консультації	
Змістовий модуль 1. Лідерствослужіння							
1	Знайомство	2	-	-	-	-	2
2	Університет та його роль у розвитку лідерства	4	-	-	-	-	4
3	Лідерство	6	-	-	2	-	4
4	Служіння як основний вид діяльності лідера	4	-	-	-	-	4
5	Створення команди та особливості командної роботи	6	-	-	2	-	4
6	Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння	4	-	-	-	-	4
7	Лідерський спадок	4	-	-	-	-	4
	Разом	30	-	-	4	-	26

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Лідерствослужіння

Тема 1. Знайомство

Мета: познайомити учасників з особливостями курсу та його завданнями; створити доброзичливу та відкриту атмосферу; визначити очікування учасників; познайомити учасників один із одним.

Матеріал та обладнання: кольорові олівці; аркуші А4; правила роботи в групі (презентація).

План заняття:

1. Представлення викладача, завдань курсу та правил роботи в групі (7-10 хв.)
2. Вправа «Андрій, апельсин, Амстердам» (15-20 хв.)
3. Вправа «Хто я?» (25-30 хв.)
4. Вправа «Дзеркало» (20-25 хв.)
5. Вправа «Скарб мого серця» (20-25 хв.)
6. Обговорення «Універсальні цінності» (10-15 хв.)
7. Вправа «Ти знаєш, хто ти?» (7 хв.)
8. Завершення та оголошення дз (5-7 хв.)

Рекомендовані джерела.

Базові: 2-4, 14

Додаткові: 1-3

Тема 2. Університет та його роль у розвитку лідерства

Мета: визначити основне завдання університету та його роль у розвитку лідерства; ознайомитися з місією університету та основними цінностями; порівняти особистісні цінності та цінності університету; розробити цінності навчальної групи.

Матеріал та обладнання: секундомір, зошит, аркуші паперу А3, маркери

План заняття:

1. Вправа «Ресторан» (15 хв.)
2. Мозковий штурм «Університет і ми» (20 хв.)
3. Діагностична вправа «Що я знаю про Університет» (10 хв.)
4. Міні-лекція «Корпоративна культура Університету» (15 хв.)
5. Вправа-розминка «Вітер дує та здуває» (10 хв.)
6. Вправа «Цінності єднають?» (20 хв.)
7. Завершення та визначення домашнього завдання (10 хв.)

Рекомендовані джерела.

Базові: 1, 6-9, 17

Додаткові: 6, 8, 10

Тема 3. Лідерство

Мета: визначити поняття лідерство, розмежувати його з поняттями «керівництво», «управління», «влада»; ознайомити студентів з теоріями та концепціями лідерства; визначити основні принципи лідерства служіння.

Матеріал та обладнання: зошит; відеоматеріали (епізод із фільму «Володар перстнів, перша частина»); пластикові стаканчики, гумки для грошей, нитки; ватман (аркуші фліпчарту), маркери.

План заняття:

1. Вправа «Привіт» (5 хв.)
2. Вправа «Піраміда» (20 хв.)
3. Вправа «Автобусна зупинка» (20 хв.)
4. Міні-лекція з теорії лідерства, типи лідерів (15 хв.)
5. Відео «Володар перстнів, перша частина» (10 хв.)
6. Завершення та обговорення домашнього завдання (5-7 хв.)

Рекомендовані джерела.

Базові: 5, 10-12, 15-17

Додаткові: 5, 9

Тема 4. Служіння як основний вид діяльності лідера

Мета: визначити поняття служіння у контексті лідерства; розмежувати поняття «бажання» та «потреби»; ознайомитися з ієрархією потреб А.Маслоу; ознайомитися з поглядом Р. Грінліфа на типи лідерів.

Матеріал та обладнання: роздатковий матеріал (кейси), піраміда потреб (презентація),

відеоматеріали (епізод із к/ф «Бейб¹»).

План заняття:

1. Вправа «Швидке побачення» (15 хв.)
2. Обговорення «Служіння» (10 хв.)
3. Міні-лекція «Піраміда потреб А. Маслоу» (10 хв.)
4. Вирішення кейсів «Лідерство служіння у реальному житті» (20 хв.)
5. Вправа «Ідеальний лідер – Ідеальний слуга» (15-20 хв.)
6. Відео «Бейб» (10 хв.)
7. Завершення та оголошення домашнього завдання (5 хв.)

Рекомендовані джерела.

Базові: 13, 17

Додаткові: 4-5

Тема 5. Створення команди та особливості командної роботи

Мета: розмежувати поняття «група», «команда», «колектив», «група»; розглянути способи залучення інших до спільної діяльності; проаналізувати способи розвитку лідерського потенціалу членів команди; визначити основні критерії успішної команди.

Матеріал та обладнання: зошит, достатня кількість невеликих аркушів паперу (по чотири на кожного учасника), коробка чи контейнер, повітряні кульки (по шість на кожну міні-групу), скотч (за кількістю міні-груп), ножиці (за кількістю міні-груп), відео матеріали (відео-кліп «Подарунок рабина»²), аркуші А4

План заняття:

1. Вправа «Базар» (10 хв.)
2. Вправа «Повітряні хмарочки» (20 хв.)
3. Вправа «Дрім Тім» (10 хв.)
4. Відео «Подарунок рабина» (15 хв.)
5. Вправа «Лист пошани» (10-15 хв.)
6. Завершення та оголошення домашнього завдання (10 хв.)

Рекомендовані джерела.

Базові: 3-4

Додаткові: 1, 6

Тема 6. Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння

Мета: визначити поняття конфлікту, його види та причини; розглянути стилі поведінки у конфліктних ситуаціях (за К. Томасом); визначити шляхи розв'язання конфліктів.

Матеріал та обладнання: торбинка з різноманітними предметами (стрічка, шматочок крейди, фігурка, наліпки тощо), м'яч, зошит, картки із фразами, палиця для тенту.

План заняття:

1. Вправа «Знайомтесь - Я!» (10 хв.)
2. Вправа «Алфавіт емоцій» (10 хв.)
3. Діагностична вправа «Я у конфлікті» (10 хв.)
4. Міні-лекція «Шляхи розв'язання конфліктів» (10 хв.)
5. Вправа «Чотири квадрати» (10 хв.)
6. Вправа «Гідна відповідь» (10 хв.)
7. Вправа «Палиця довіри» (10 хв.)
8. Завершення та оголошення дз (10 хв.)

Рекомендовані джерела.

Базові: 9, 11

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=UQTASkG3iqY> або стрімінговий сервіс Netflix, (У пошуку на YouTube ввести «Фільм «Малюк» лідерство)

² https://www.youtube.com/watch?v=3z1pIrV2F6c&ab_channel=PalouseMindfulness

Додаткові: 6, 8

Тема 7. Лідерський спадок

Мета: підбиття підсумків занять; узагальнення понять; презентація проєктів.

Матеріал та обладнання: м'яч, таймер, аркуші А4, презентація «Цілі за критеріями SMART», зошит

План заняття:

1. Вправа «Продовж фразу» (10 хв.)
2. Сто мрій за сто секунд (20 хв.)
3. Міні-лекція «Цілі за критеріями SMART» (10 хв.)
4. Вправа «Лист собі» (15 хв.)
5. Завершення та узагальнення курсу (10 хв.)

Рекомендовані джерела.

Базові: 11, 14

Додаткові: 1, 6

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Денна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	7	7
Робота на практичному занятті	10	7	70
Виконання завдань для самостійної роботи	5	7	35
Виконання модульної роботи	25	1	25
Разом		-	137
Максимальна кількість балів: 137			
Розрахунок коефіцієнта: $137 : 100 = 1,37$			

Заочна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	2	2
Робота на практичному занятті	10	2	20

Виконання завдань для самостійної роботи	5	7	35
Виконання модульної роботи	-	-	-
	Разом	-	57
Максимальна кількість балів: 57			
Розрахунок коефіцієнта: $57 : 100 = 0,57$			

Критерії оцінювання завдань на практичних заняттях:

100% від зазначеного балу – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками

80-90% від зазначеного балу - достатньо високий рівень виконання без суттєвих (грубих) помилок

70-80% від зазначеного балу – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок

60-70% – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків

50-60% – мінімально можливий допустимий рівень виконання

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ теми	Завдання	Кількість годин		
		Годин		балів
		Д.ф.	З.ф.	
1	Визначити свої найголовніші (3-5) ключові цінності та записати дії, що демонструють ці цінності	2	2	5
2	Проаналізувати місію та цінності кількох організацій (національних та іноземних; прибуткових та неприбуткових; виробничі та підприємства сфери послуг).	2	4	5
3	Проаналізувати ситуацію з власного досвіду або з інших джерел (фільм, книга тощо), де герой намагався контролювати ситуацію з позиції сили. Якими були наслідки такої поведінки лідера?	2	4	5
	Проаналізувати статтю про компанію «First Fruits of Washington» та визначити способи, якими лідери компанії задовольняють потреби людей.	2	4	5
4	Пройти он-лайн тест Томаса на визначення стилю поведінки у конфліктній ситуації.	2	4	5
5	Пригадати конфліктну ситуацію з власного досвіду; написати шлях вирішення цієї ситуації з позицій лідерства служіння; виконати вправу «Чотири квадрати» для людини, з якою часто виникають непорозуміння.	2	4	5
6	Проаналізувати, що стало важливим при вивченні модуля «Лідерствослужіння»..	2	4	5
	Усього годин	14	26	35

Критерії оцінювання:

5 балів – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками

4 бали – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок

3 бали – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків

2 бали – мінімально можливий допустимий рівень виконання

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль є складовою поточного контролю і здійснюється в формі виконання студентом модульного контрольного завдання (контрольної роботи) згідно затвердженого графіку. Кількість модулів – 1. Максимальний бал модульного контролю складає 25.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого,

відповідно, перевіряється під час модульного контролю. Об'єктами змістового модульного контролю знань студентів є: знання, уміння та навички студентів, виконання модульних контрольних завдань. При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного модуля.

Модульний контроль може проводитись у формі тестів, ситуаційних завдань.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

1-2 бали – за кожне правильне тестове завдання відповідного рівня складності

3 бали – за кожну правильну відповідь на ситуаційне завдання

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Передбачено проведення поточного модульного контролю.

6.5. орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Передбачено проведення поточного модульного контролю.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

**7. Навчально-методична картка модуля
«Лідерствослужіння»**

Денна форма

Разом: 30 год., практичні заняття – 14 год., самостійна робота – 14 год, модульний контроль – 2 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII
Модулі	Змістовий модуль I						
Назва модуля	Лідерствослужіння						
Теми практичних занять	Знайомство (1+10 балів)	Університет та його роль у розвитку лідерства (1+10 балів)	Лідерство (1+10 балів)	Служіння як основний вид діяльності лідера (1+10 балів)	Створення команди та особливості командної роботи (1+10 балів)	Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння (1+10 балів)	Лідерський спадок (1+10 балів)
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)						

**Навчально-методична картка модуля
«Лідерствослужіння»**

Заочна форма

Разом: 30 год., практичні заняття – 4 год., самостійна робота – 22 год, консультації – 4 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII
Модулі	Змістовий модуль I						
Назва модуля	Лідерствослужіння						
Теми тренінгових занять			Лідерство (1+10 балів)		Створення команди та особливості командної роботи (1+10 балів)		
Самостійна робота	Знайомство (5 балів)	Університет та його роль у розвитку лідерства (5 балів)	Лідерство (5 балів)	Служіння як основний вид діяльності лідера (5 балів)	Створення команди та особливості командної роботи (5 балів)	Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння (5 балів)	Лідерський спадок (5 балів)
Види поточного контролю	-						

8. Рекомендовані джерела

Базові:

1. Аналітична довідка за результатами дослідження практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/content/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2016/08/09/2-academic-integrity.pdf>
2. Артем Ключніков про лідерство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.prostir.ua/?focus=artemklyuchnikov-pro-liderstvo-zaraz-u-nas-duzhe-rozvyvnenepanibratstvo-kumivstvo>
3. Вижва М., Турта Ю. Методичний посібник для викладачів до модулю «Лідерство служіння». – К.: КУБГ, 2020. – 49 с.
4. Котлярів І. Соціологія лідерства. Теоретическіе, методологіческіе і аксіологіческіе аспекты [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://iknigi.net/avtor-igor-kotlyarov/85172-sociologiya-liderstva-teoreticheskimetodologicheskie-i-aksiologicheskie-aspekty-igor-kotlyarov.html>
5. Кузін Д.В., Юнусов Л.А. Обоснование инноваций в современном менеджменте // Интернет-журнал «Науковедение». – 2016. – Т. 8. – №2 (март – апрель) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://naukovedenie.ru>
6. Лідерство. Сутність лідерства і його основні ознаки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/17370921/menedzhment/liderstvo>
7. Максвелл Дж. 21 беззаперечний закон лідерства. Щоб вести за собою / Джон Максвелл. – Київ: Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2017. – 320 с.
8. Нестуля А.А., Нестуля С.И. Лидерство-служение как управленческая парадигма развития государственных институтов Казахстана: теоретико-методологический аспект. – Астана, 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://articlekz.com/article/21530>
9. Пономаренко О.В. Проблема лідерства в ретроспективі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://intellect-invest.org.ua/ukr/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical_science_vypuski_n1_2010_st_16/
10. Раджендра С. Сознательный капитализм. Компании, которые приносят пользу клиентам, сотрудникам и обществу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://econ.wikireading.ru/55700>
11. Слюсаренко О. О. Поняття «лідер» і «лідерство» в сучасній науковій літературі // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». – 2016. – Випуск 2 (39). – С. 244-246.
12. Стадник М.М., Удовиченко П.П., Павлюк В.В.. Активізація молодіжного лідерства в новоутворених громадах // Публічне управління та митне адміністрування. – 2019. № 3(22) – С. 211-217.
13. Стимулююча роль спілкування до самовдосконалення людини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.etica.in.ua/stimulyuyucha-rol-spilkuvannya-do-samovdoskonalennya-lyudini/>
14. Сходинки зростання. Практикум до навч. посіб. «Я – студент» / за заг. ред. Огнев'юка В.О. – К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. – Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/31809/1/Student_Schodynyky_2020.pdf
15. Університетські студії: роб. прог. навч. дисцип. [для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта»] / уклад. Г.В. Беленька, М.А. Машовець. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. – 60 с.
16. Час лідерства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://grinchenko-inform.kubg.edu.ua/chasliderstva/>
17. Щоб стати лідером для інших, станьте спочатку лідером для себе [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nydmond.com.ua/shhob-stati-liderom-dlya-inshix-stante-spochatku-liderom-dlya-sebe/>

Додаткові:

1. Бойетт Дж. Г. Можна ли навчитися лідерству? / Дж. Г. Бойетт, Дж. Т. Бойетт // <http://www.management.com.ua/ld/ld013.html>
2. Бровко К.А. Особливості функціонування корпоративної культури вищого навчального закладу // Молодь і ринок. – 2017. – № 4. – С. 186-190.
3. Герчанівська П. Е. Культура управління: навч. посібник / П. Е. Герчанівська. – К. : ІВЦ Видавництво «Політехніка», 2005. – 152 с.
4. Глобальний договір ООН [Електронний ресурс] – Режим доступу.: <http://www.globalcompact.org.ua/ua/about/what>
5. Гриценко С. П. Етика ділового спілкування / С. П. Гриценко. – К.: Вища освіта, 2005. – 196 с.
6. Гольман А.Ф. Стратегическое лидерство [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://elibrary.udsu.ru/xmlui/bitstream/handle/123456789/10190/2012815.pdf?sequence=1>
7. Пахарев А. Д. Політичне лідерство: історико-політологічний контекст і сучасне становлення : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. політ. наук : спец. 23.00.02 «Політичні інститути та процеси» / А. Д. Пахарев. – К., 2003. – 32 с.
8. Татенко В. О. Лідер XXI / В. О. Татенко // Leader XXI: Соц. психолог. студії. – К.: Корпорація, 2004. – 198 с.
9. Школяр М. В. Технологічність процесу політичного лідерства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук : спец. 23.00.02 «Політичні інститути та процеси» / М. В. Школяр. – Львів, 2005. – 20 с. 16.
10. Janinks D. On Becoming a Leader / D. Janinks. – Cambridge, 1995. – P. 12–18.